

J E L E N K Ö R.

22. szám

Pest, szerda martzius 16.

1836.

Foglalat: Magyar- és Erdélyország (országgyűlési tudósítás; kinevezések; m. t. társaság; magyar gazdasági egyesület; komáromi hajó- és batorságosító társaság; n. enyedi gazdasági nev. határozat; különféle) Ausztria. (katonai tisztváltások; gyapjár.; Anglia (alsóházi viták febr. 25 's 26-án; Grey emleke.) Franciaország (tlemecei hadszállítás; Naundorff; hadminisiteri parancsok; különféle) Spanyolország (a' szokott captai hg. Madridban; hadi hírek; nemzeti javakat illető decretum) Portugália. Amerika. Moldva. Törökország. Elegehírek. Barricade-ok. Gabonair. Pénzkelet. Dunavizitálás.

M A G Y A R É S E R D É L Y O R S Z Á G.

Pozsony. Martz. 10kén a' RR. az adó-fölajánlás, 's a' magyar nyelvnek még nagyobb virágztatása iránt készült üzeneteiket 's fölrás- 's törvény-javaslatokat a' fő RR-höz átküldék. Ez utóbbi üzenetben a' RR. a' fonséges Nádornak, a' törvények magyar nyelven alkotása tárgyában tett szerencsés sikerü közbenjártaért, mely tette a' Haza iránti legesillogóbb érdemei közt fog örök időre fényleni, a' nemzet legbüggöb háláját fejezik ki. Ezen üzenetet a' fő RR. köziratra bocsáták. Utána egy újabb küldetés a' RR-től áthozta a' jelen országgyűlés alatt összeszedett sérelmek 's kívánatok nyalahját, mely még azon nap délután elegy ülésben felküldés miatt szokott utolsó vizsgálatba vételt. (Martz. 9ikén az ülés-hirdető lapokat is már csak egyedül magyar nyelven kezdék nyomtatni.)

Ö cs. fölsége február 14ki legfensőbb határozata szerint Szathmári-Király Antal táblabíróé cs. kamarásáé méltóztatott kinevezni, ki ennél fogvást a' szokott hitet Mérey Sándor ó exc. kezében le is tette.

Gróf Pálffy Fiedl tárnokmester ő excja újabbí rendelése szerint a' legközelebbi tárnokszékét Budára majus 2ikára méltóztatott hirdetni.

MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET. Az ideí pesti löverseny június 3, 5, 8, és 11ikén fog tartatni.

Allatmutatás június 4, 6, és 7kén a' köztelken, melyre tenyészvényei beküldése végett minden honi gazda ezennel utjogal fölszólítatik.

Parasztkanczacsíkok jutalmaztatása jun. 6ikán délután ugyanott.

Loárverés június 9 és 10kén ugyanott.

A' Gazdasági Egyesület választottsága június 2 és 3ikán ülend össze; köz-gyűlés pedig jun. 6kán délelőtt fog véghez menni. Az ideí versenydíjakról bővebb tudósítás később következik.

A' rév-komáromi szabadalmas hajózási-bátorságosító társaság részéről közhírré tétetik, hogy a' társaság közgyűlésében megállapított 800 részvény ideje korán elvállaltatván, e' társaság részéről a' batorságosítások a' Dunán, Tiszán, Dráván, Száván, Kulpán és Béga csatornán martz. 1ső napjától kezdve elfogadtatnak, 's egy hajó terhe ezental, 40,000 váltó forint erejéig kármentés alá adathatik. A' kiadati díj ez idén felényire alá szállítatott. Batorságosíthatni személyesen avagy képviselő által Rév-Komáromban az igazgató tisztségénél. — Pesten Amtmann Ferencz (Újpiacz Dera ház 253 sz.) — Baján Schwartz Ferencz, — Bezdányban Kovács József, — Török-Becsén Kukker Ferencz ügyviselő uraknál. Az igazgató tisztség által.

MAGYAR TUDÓS TÁRSASÁG' kisgyűlése martzius 7. 1836. — I. Döbrentei Gábor r. tag vele közlött régi levelekből kisézett elavult m. szavak' jegyzékét adta be a' nagy szótár készülete számára. II. Egy T-tar' részére beküldött útleírás szokott mód szerint vizsgálat alá bocsátatott; Hollók Imre rosznyai prof. értekezése pedig a' gömöri barkók' nyelvéről a' nevezett folyóírásba fölvétetni rendeltetett. III. Kihallgatván a' gyűlés Vörösmarty Mihály r. és gr. Dessewffy Aurél lev. tagok', mint e' végre megbízott bírálók' írásbeli hivatalos tudósításokat, Jakab István l. tag' ily című eredeti dramájáról: „Zsarnok apa“ ennek a' Trság' költségein kijöví Eredeti játékszin' Vd. kötetébe fölvétele ajánlatott a' nagy gyűlésnek. —

N. Enyed martz 2k. Enyed városa közönsége közelebb tartott ülésiben szóati nagy többséggel meghatározta, hogy ezután az egész határt minden esztendőben használja, 's mindennemű marha télen nyáron istállóban tartassék. Ezen a' lakosok vagyonosulására 's iparjok bővebb kifejlődésére hasznos befolyású intézet, hazánkban talán első kezdet; 's remélhetni hogy a' határozat nem marad papirosan, 's a' bölcs végzést tett derék lakosok meg tudják győzni az ily első kezdettel természet szerint egybekötött akadályokat, 's a' szerencsés következés e' hazában többeket is fel fog serkenteni e' hasznos példa-követésre! Erd. Hír.

KÜLÖNFÉLE. Missics István muzslai plebanus és tábl. e' f. hónap 2. meghalozván, végrendeletében megtakarított vagyonából igen nemesen részesíté a' szenvedő emberiséget, több ezret hagyván csak az Esztergom városi kórháznak is. — Szathmárban az ideí farsangon tartott néhány polgári társasági bál jövedelméből 124 pengő fr. jutott a' helybeli szegények péztárába. — Pesten martz. 11kén esti nyolczadfél óra tájban egy hajó, mely 300 méro kölessel vala terhelve, midőn a' pesti dunai parttól a' budaira törekedék, a' mostan áradó igen sebes vizen már közel a' parthoz meg nem tarthatván, a' hidnak rohant; a' hidhajó orra, melyhez kegyetlenül csapódott, oldalát behorpasztá 's így tüstént vízzel telt meg 's elsüllyedt. A' hajó Negyedről, Pozsony vmegyéből, a' köles pedig

egy izraélita kereskedő volt. Ember nem veszté életét. A' hid annyiban szenvedett kárt, hogy egyik hajó ütődés által állásából megbontakozván, azon éjjel az átjárásnak megkelle szünnie.

A' zágrábi akademia könyvtára, mely 1818ban kiadott legfensőbb rendelet óta az egész olvasó közönségnek nyíltan áll, most már 15 ezer kötetre terjed. A' magyar kir. egyetem 's kolozsvári lycum könyvnyomtató-intézetei a' fölök kikerítő munkákból rendszerint egy példánnyal kedveskednek ezen könyvtárnak. Tökepénze 1200 pengő for.

Alsó-Gézes. (Felső-fejér vmegye) jan. 26kán. Hogy a' hosszú életidő nem csak az éjszaki éghajlathoz kötetett, azt falunk is bizonyítja, melyben kis népességéhez képest többen vannak, kik már szinte századot éltek 's a' mellett ma is legjobb életerőben érzik magokat, így: Nyisztor Márton született 1742, 18 eszt. korában hazaságra lépett 1746ban született feleségével, 's mindketten jó erőben vannak; 1828ban, e' szerint 86 eszt. korában, egy ló, melynek kantárszárát fogai közt tartotta, egyik fogát kirándítván, haza érkezéttel ezt kalapáccsal alkacpázájába visszaverte, mely ma is helyt áll. Most is 94 eszt. korában minden héten gyalog megyen Megyesre bajait eligazítani. — Hercsui Atyim 87 eszt., 30 év óta özvegy, jó erőben van, maga folytatja házi gazdaságát, 's mivel földjét. — Száva Tódor száz esztendő, 20 éves korában vette el most 96 eszt. feleségét, 's most is vele üzi mezei munkáját, minden érzékei épek, örömet látogatja az ifjuság multságát, 's olykor maga is eljárra a' táncot. —

A' nm. nagy. kir. udv. Kamara Bruszturára első osztálybeli erdőszéce Merkl Antal dombói erdőszet, 's ennek helyébe Kun Illyést alkalmazá. (kir. kam. tudósítás.)

A U S Z T R I A.

Közelebbi tisztváltások a' cs. kir. hadseregénél: előleptek altábornagyokká következő gen. őrnagyok: Bonomo József a' mérnök-tesztől a' genie-főtisztikárnál; gr. Zichy-Ferraris Ferencz a' magyar testőrség főhadnagya; b. Welden Lajos meghatalmazott a' katonai középonti biztosságnál Majna m. Frankfurban; gr. Dandolo Szilve contre-admirárból admirállá; Grueber Vilány, Rukavina György, Wasa Gusztáv kir. hg., Reusz-Köstritz Henrik fejd. hg. Csollich Pál, Pídel Mihály, Woeber Antal, b. Rehbach József, és gr. Coudenhoven Ferencz. General-őrnagyokká köv. ezredesek: gr. Ledochowszky Thaddé a' 3 sz. dzsídásoknál, gr. Haller László a' székely huszároktól; Zahn János a' Ferdinand-huszároktól; gr. Thurn-Valle-Sassina György a' 49ik sz. Langenau-sorezredtől; Mayer Ferencz a' mérnöktestnél; Treter Károly, a' 8ik sz. Lajos főlgi sorezredtől; marq. Sommariva Károly a' 4ik sz. Mengenvasasoktól, gr. Ludolf Ferencz a' 40 sz. b. Koudelka-sorezredtől; b. Neu András; Emil hesszeni hg. sorezredtől; b. Schön Antal a' főszállásmesterkarnál, és Bogovich János a' 2ik bántási határőrségtől. Ezredesek köv. alezredesek; gr. Lichtenberg Miklós a' b. Geramb-huszároktól a' 3ik sz. Károly főlgi dzsídásoknál, Kempen János, a' 8 sz. Lajos főlg. sorezrednél, különben mint kat. parancsnoksági segéd Alsó-ausztriában. Alezredesek köv. őrnagyok: Landwehr János, a' 3 sz. b. Minutillo drag. ezrednél; gr. Pálffy János a' gr. Nostitz-könnyűlovásoktól a' b. Geramb-huszároktól; gr. Mittrowszky-Nemischl a' b. Geramb-huszároktól, estei Ferdinand főlg. kamarása; hg. Lobkovitz Ferencz a' b. Geramb-huszároktól, különben diplom. hivatalban. Őrnagyokká lettek köv. kapitányok: Görtz János, Richter 14 sz. sorezredtől b. Koudelka-sorezrednél; Jacubovszky József, a' báró Minutillo drag. ezrednél; Grawert Károly a' 3dik számú dzsídásoknál, Heymann Károly őrnagy 's határszéli építésigazgató alezredesi címet 's nagyobb fizetést nyert. — Nyugalmasztáltak: ezredes Szereday Ignác a' mérnöktesttől és báró Ensch Ferencz a' 11ik vadász zászlóaljtól, gen. őrnagyí ranggal és díjtoldalékkal; — alezredes: Haslauer József a' Minutillo-dragonyásoktól; és b. Somborn Fridrik a' 3ik sz. dzsídásoktól, ezredesi címmel; — őrnagy Gallina Marczal és Walluscheck János a' várőrségi pattantyúságtól, alezredesi címmel és nyugpénzzel; Ehler Ferd. a' 40ik sz. b. Koudelka-sorezredtől alezredesi címmel és díjtoldalékkal; és b. Löwenteld Boldizsár a' eszásári vadász-ezredtől; — kapitány: Meissel József, gr. Rothkirch 12 sz. sorezredtől, őrnagyí címmel és díjtoldalékkal; Lukan József és Czarnecki Márton a' Minutillo-dragonyásoktól őrnagyí címmel. Kültendekét 's azok viselésire legfensőbb engedelmet nyertek: altábornagy Narboni János Maria a' lengyel kir. fejrásrendet, 's b. Bretfeld Manó a' parmai Const. sz. Györgyend közép-keresztét; — alezredes: Bursavich Márton az ottohai határőrségnél, Stanovich János a' főszállásmester-karnál és Güttner Venczel kuffsteini várparancsnok

a' parmai Const. szent Györgyrend kis-keresztjét: — őrnagy: Ritter Lőrincz a' szardíniai huszároktól a' parmai Const. sz. Györgyrend közép keresztjét, Tschelbulz Ferd. a' hg. Liechtenstein-huszároktól a' parmai Const. sz. Györgyrend kis keresztjét; Parrot Jakab a' porosz-huszároktól és gr. Gorcey Antal az orosz sz. Annarend 2ik osztályát; Bernt Ignác a' pápai sz. Gergelyrend kis keresztjét; — gróf Feretti Kristóf a' Johannita-rend főlavatási keresztjét; — kapitány Preininger Károly és Krascenics József, főhg. Ferencz Károly 52 sz. serezedénél a' parmai Const. sz. Györgyrend kis keresztjét; b. Bianchi Ferd. a' Miklós orosz cs. huszároknál a' lengyel sz. Szaniszlórend 3ik osztályát; gr. Somery Lajos, gr. Annoni Ferencz a' szard. huszároknál, az orosz sz. Vladimírrend 4ik osztályát, végre Matticola Antal hajóhadnagy a' görög Megváltó-rend ezüst kis-keresztjét.

Bécsben február fogta felé a' gyapjú-kereskedésben némi életet öntött azon körülmény, hogy Bostonból (Éjszakamerikából) egy kereskedő érkezvén, 3 nap alatt mintegy 4,000 mázsa gyapjút vásárolt össze, természetesen nagyobb részt Magyarországból került. Az ár tüstént felszökkent mintegy 5—10 pÉtel, de mihelyt a' rögtön vásárlás megszűnt, az ár is a' régre szállott.

A' szüléiai hírlap febr. 25-éről írja, hogy ő magassága Ferdinánd Szász Coburgi hg. azon hónap 29-én akart elindulni Brüsszelbe, honnét fiát d. Ferdinándot a' portugáli királyné férjét Londonba kiserendi, mi mártus 12-én történendik. Az infans azután csak testvércsécé 's egy segédtsízt kíséretében folytatja útját Lissabonba, édes atyja pedig, Ferdinánd hg. ismét visszatér Németországba, 's csak jövő évben szándékozik kedves fiát 's menyét, a' portugáli királyné meglátogatni. Az ifju hggel utazó segédtsíztre az van bizva, hogy Lissabonból késedelem nélkül térjen vissza 's a' herczeg mikép fogadtatásáról hiteles hírt hozzon.

A N G L I A.

Az alsóházban febr. 25-én Lennard ur a' hadiseregénél gyakorlatban levő korbácsolás, az úgy nevezett kilencz farku macska (cat o' nine tails) ellen indított pört. Sharpe gen. ótalalmazá azt, 's nem látott semmi becsületet e' gyalázatos és kínos büntetésben. Sibthorp ezredes szinté védelmezé. O'Connell boszusan kelt ki illy védelmek ellen 's többek közt Napoleon seregére hivatkozott, hol egy katonásem korbácsoltak meg, melly mindazáltal meg le h e t ő s e n értett a' katonaiszolgálathoz (tetszés és kacaj). — Wakley ur, ki orvos levén, ez ügyben illető bíró, elevenen rajzoló e' büntetés kínjait, 's a' legújabb woolwichi esetet hozá föl példának; Sharpe gen. azon kifejezésére pedig: hogy a' korbácsolásban semmi becsületet nem lát, azt kérdi: miért nem büntetik tehát azzal a' tiszteteket is? (nevetés) Beauclerc őrnagy portsmouthi tudósításra utal, mi szerint ott a' tengeri osztálynál 4000 korbácsütélet osztottak ki egy év lefolytában; 's tudja, hogy e' csufos büntetés eltörlesztése legtöbb tisztnek forró kívánsága; ez békeidőben legkönnyebben megeshetik, 's ő kéri a' kormányt, hogy tovább a' dologgal ne késedelmezzen. Thompson őrg ezredes nagy megindulással kél ki a' korbácsolás ellen; Roebuck beszéli, hogy a' felszígti háboruban a' francia katonák, ha csatamezőn meztelen holttestekre találtak, csak megfordították azokat, 's az angolokat nyomban megismerék a' kilencz farku macska-marás nyomairól, 's így gyalázatjuk bélyege még holtok után is az ellenség gúnya volt. A' kívánt bizonyságok előmutatását illető javaslat ezek után elfogadtatott.

A' követházban febr. 26-án, miután Cumberland hg nyilatkozása a' házat megnyugtató, Maclean (tory) kelt föl, 's a' ház figyelmét a' spanyolországi beavatkozásra kívánta fordítani, melyet a' mostani kormány legnagyobb hibájának tart. E' szerencsétlen ügyben 'ugymond többek közt' minden csak csalódás. Emlékezteti a' házat Palmerston mondására, midőn a' Spanyolországnak adandó segélyről vala szó, ki akkor azt nyilatkoztató: hogy csak egy sötét országban létező zendülés elnyomtatása forog kérdésben, melynek végbevitelére 11—12000 angol katona elegendő. Azután megmutatja e' közbejárulásból eredhető rossz következtéseket. Tegyük azon esetet melly igen lehető, hogy d. Carlos thronra jut, mi lesz akkor Anglia érdekeiből? nem fog-e Carlos, ki most az angolok ellen el van keseredve, minden alkalmat megragadni ellenünk bosszuját éreztetésére? 's ha ezt teszi, nagyon igazza van. Ki fogja akkor tetemes fegyver-élelem-hajó-szállításainkat megtéríteni, melyeket kormányunk a' regensné számadására tétet? előtarhatjuk e' nyugtatványinkat Carlosnak? Ezen közbejárulás nem egyebet bizonyít, mint úgy nevezett státüsferiaink vakságát 's nyakasságát, kik a' nyilván kiáltó tettdegek ellenére is a' királyné ügye diadalját bizonyosnak akarják tekinteni. Ez annyi, mint nem ismerni a' dolgok állását, 's a' spanyol karaktert, melynek fővonása mindig magas nemzeti büszkeség 's minden külföldi gyűlölet volt. Lássátok, mint bannak magok a' krisztiniak is segédserginkkel. Panaszokdván e' miatt különösen Cordova ellen is, azon következtést húzza, hogy a' spanyol közbejárulás nem csak Anglia becsületét 's érdekeit kockáztatja, hanem magának a' spanyol ügynek nem csak nem használ, sőt inkább ártott. Hivatkozik Anglia két legnagyobb státüsemberének Canning- 's Greynek példájára, kik mindig a' közbe nem járulás elvét követték. Megczáfolja azon ellenvetést, hogy e' közbejárulás a' négyes szövetségből szükségszerűen foly 's kérdést tesz, miért nem szólított föl Franciaország is hasonló részvételre? kívánja végre, hogy az angol katonák, szabadságvédi ürügy alatt Spanyolország függetlensége ellen ne viseljenek kereszt-hadát, 's olly háborúból

hivassanak vissza, hol dicsőséget nem arathatnak, 's felszólítja a' külügyi ministert, hogy a' ház asztalára némelty, a' spanyol ügyet illető irományokat tegyen le. Eddig Maclean. — Mire Ward, Poulter, O'Connell, 's Thompson ezredes ótalalmazá a' négyes szövetséget 's az angol segítséget; Elley 's Mahon, Maclean véleményét pártolják. Erre fölkel Palmerston l. 's így szól: az élenkség után, mellyel a' ns. tag magát hallatá, azt lehet hinni hogy a' kormány politikája ellen fontos vádat hozand elő; de úgy látszik, czélja nem egyéb mint egy beszédet bírálgatni, melyet én nyolcz hónappal ezelőtt tartottam, 's egy szerződésre 's egy kabinet parancsra emlékeztetni, mellyek közül egyik két, a' másik egy esztendő. — Ezen ócska visszaemlékezésekhez holmi elmékedést kötött, mellyet talán unjak tart, többek közt azt állítja, hogy a' kormány egészen járatlan utat követ 's előző példák nélkül cselekszik. Ezt megczáfolja a' szónok Anglia évkönyveiből, különösen Erzsébet királyné példájával. Canningre nézve azt válaszolja, hogy akkor egészen mások valának a' körülmények. Tagadja, hogy ezen közbejárulás által Anglia Ausztriával 's Oroszországgal háboruba keveredhetnék, mert ez csak azon esetben lehetne, ha Anglia szerződésrel kötelezte volna magát hadviselésre d. Carlos ellen. Franciaországra nézve azt mondja, hogy az még talán több terhet viseli a' négyes szövetségből eredő kötelezettségek, mint Anglia, mert a' határt őrzi. Különben kijelenti, hogy ő Carlos thronra jutását most is hihelennek tartja, 's nem kételkedik, hogy a' spanyol kormány is ügykezni fog annak idejében adósságát lefizetni. — Többek közt így is nyilatkozik: olly nemzet, mellynek tágas kereskedése 's nagy terjedők partjai vannak, nagy boldogságot követne el, ha nem ügyelne arra, mi körülé történik. Ha mi nem elegyedünk más nemzetek ügyébe, mások elegyülnek a' miénkbe. Megmutogatja az eddigi, különösen görög, belgiumi, portugáliai avatkozások hasznait, azon országokra nézve, 's hasonlót reméll Spanyolország ügyében. Ezután S. R. Peel szólalt meg az avatkozás ellen, 's beszéde kezdetén mingyárt azon nagy költségek figyelmezteti a' házat, mellyekbe a' spanyol avatkozás Angliának eddig is került (386 ezer font st.) — Hume, ki különben igen szigorú számoló, 's haszontalan költségek miatt örökké zsembeleg, mint a' kormány barátja, nem akará Peel számolását hallani, 's valóban vagy talán tetteve, elszunnyadt. Peel előlött tréfálva sajnálkozott, 's azáltal fölfigyelt kaczajra Hume is fölébredt. Palmerston mentegeté többek közt az angol segédserget azon szemre hányás ellen, mintha az (jan. 16 's 17-én) egyedül a' keletkezett sűrű köd segítségével menekhetett volna meg, mert 'ugymond' a' köd, háboruban, egyik félnek olly kedvező mint másoknak, 's azt részrehajlatlannak tekintheti. — Peel erre úgy válaszolt, hogy a' ködöt ő is részrehajlatlannak tartja, 's így a' ködnek e' részben a' mostani angol kormányval semmi hasonlatossága sincs; de más részről kénytelen megvallani, hogy egész parlamenti életében olly köd-henyomásu beszédet nem hallott, mint a' ns. lordé, (Palmerstoné). Ennek segedelmevel a' ns. lord el akará a' figyelmet fordítani azon fő pontokra, mellyek kifejtése neki terhesnek látszott. Ezután egyenként megczáfolja Palmerston állításait, nem hiszi annak fényes jóslatit, roszalja a' Palmerston által fölállított azon avatkozási okleveket, hogy Angliának nagy jelentőségi kereskedési érdekeket kell ótalmazni Spanyolországban, 's hogy angol érdek Spanyolországban szabadelmü kormányt állapítani. Ő még illy túlságos elveket más nemzetek belügyeibe avatkozásra soha sem hallott előadani, 's figyelmezteti a' ministereket, hogy ez által más európai kormányoknak is emiserik hasonló jogát a' szomszéd tartományokban szabadelmü kormányok kifejtését gátolni. Ez által azonban nem akará Evans gen. 's katonájai vitézi becsületét kisebbiteni, sem azt elhírtetni magáról, mintha ő Carlos barátja volna. A' többi avatkozás jó következtéseire nézve megmutogatja, hogy azon esetekben a' körülmények egészen különbözők valának. O'Connell igen keményen nyilatkozott Carlos ellen, 's csudálta, hogy noha Carlos pápista, a' torykban mégis barátira talál. 's a' t.

Peel beszédének komikai félben szakasztása febr. 26-án az alsóházban valóban így történt: S. Robert, ki a' spanyol ügyről szólani 's így számadási kérdésbe bocsátkozni készült, azt nyilatkoztató: nagy kár! hogy a' middlesex-i érdemes tag elaludt. Hume, ki a' kacaj fölébreszte, ezt válaszolá: Önnek félórányi semmit érő beszéde alattott el. (kaczaj.) Peel: Ha az érd. tag azt mondja, hogy én félóraig haszontalanul beszéltem, nyilván a' ns. lord (Palmerston) beszédét tartá hibásan enyinnék; (csattogó kacaj) alig van öt perczé, hogy állok; a' többi 25 percz tehát a' haszontalan 's altató beszédből a' ns. lord számadása alá tartozik 's a' t. — Ugyanezen ülés végén Duncombe ur felszólítá a' külügyi ministert, hogy ne a' spanyolok, hanem a' francia státüsfigylok mellett szóaljalon föl, kik közül három a' hami fogság egészengetlen fekvése miatt, sárnak hanyatlak (halljuk!) E' státüsferiaink halála, kik már 6 évi fogság által elegend szenvednek büneikért, bemocskolná a' julius-napok 's barricadeok győzedelmét. Azonban türelmetlenség jelcí mutatkozván a' ház elcsollott.

Egész London bámulva kérdé, hogy juthatott Hume az oranzisták legfontosb leveleikhez? mellyekből legvilágosabban kitetszik, hogy sok ultra-tory egy olly nagy alkotmányos országban, mint Anglia, azon büntetést érdemlő 's ott igen képtelen tervre veteműt, hogy a' nép szabadsági ellen fegyveres erővel szegüljenek, 's e' célra még a' protestans vallás tisztaságát használják ürügyül, Cumberland hget pedig eszközöl. A' mirigy Irlandból eredt 's a' reformbill után nyom-

ban elterjedt Angliában és Skóciában. Számos képviselője volt a belső és alsóházban, minden polgári osztályban, 's a seregűl is. Kenyon 's a hozzá hasonló mélyen avatottak egyenesen a seregére függeszték figyelmüket. — De a parlament okos intézkedései következtében az egész összeesküvés, büntető törvények, nagy lármát 's minden elfogatás nélkül, teljes csönddel sirba vették 's annak három százezer tagjai, kik e' kárhözatos titkos szövetség lánczaiban fogva valának, ma épen olly szabadon lihegnek, mint egyéb hű britt alattvalók, kik titkaikba avatva nem voltak. De bámulásra méltó azon viseletis, mellyet Russell I. 's az egész minisztérium ezen kényes ügynél mutatott. Mint szelid közbenjáró, mint békeangyal semmitől meg a' sokfejú hydrát, anélkül, hogy csak egyetlenegy politikai ellenéke is erőszakosan nyult volna. Russell lord viselete ez ügyben őt a' legnagyobb angol miniszterek közé emeli, 's nevét a' britt történetekben örökíti. —

Febr. 15-én a' newcastlei gyűlésben egy Grey grófnak általános emlékről tanácsokztak a' részvényesek. Több terv közt bizonyos Green uré fogadtatott el, mi szerint az emléké egy 120 lábnyi magas oszlopból állana 's fölibe tétetnék a' grófnak colossz. képszoobra, Bailey szobrásztól; biztosság nevezetett ki, melly az emlékehez illő helykikeresést 's annak létesítését vállalta kötelességeül.

FRANCZIAORSZÁG.

A' franciaia követkamra febr. 23a óta az országutak fönntartását 's javítását illető törvényjavaslat vitatásával foglaltos. Érdek igen kevés mutatkozik a' vitatás iránt, 's a' követek ásitozva üldögelnek a' teremben vagy épen elmaradoznak. Febr. 29-ken midőn az ülést egy órákor kezdeni kell vala, mindössze csak 5 tag volt jelen, 's még az előtti ülési jegyzőkönyv fölolvasta után is jó félóraig kelle várakozni, hogy elégséges számmal legyenek. — A' kammat-leszállítás kérdése nem sokára föl fog vőtetni a' kamarában, mert mint hallik a' kormányelnök 's a' kereskedési miniszter az e' tárgyban készült törvényjavaslatban már meggyeztek a' biztossággal. Mondják, a' miniszterek azonnal elismerék, hogy nem csak szükséges e' rendszahály, de könnyen létesíthető is, mit Thiers ur nem rég még annyira tagadt; valamint hogy erre nézve a' status joga kétségtelen 's a' kötelezvény birtokosai nem vonakodhatnak a' visszafizetést al pari elfogadni, ha hogy az átváltoztatásban meg nem nyugszanak. Egyetlen kimélesi tekintet látszik a' dolognál fönforgni, az, hogy az átváltoztatás ne rögtön történjék, mert ez zavart okozna a' többbirtokos családok viszonyiban; e' tekintet miatt Guoin indítványra némi időre igen hihetőn elhalasztatni, vagy ha elfogadtatik, végbehajtása csak fokozott teljesíttetni fog.

A' touloni révfokon legnagyobb munkásság uralkodik folyvást. Újabb parancs szerint összesleg 11 linia-hajó és fregát állítatik egész hadi lábra, legénysége is majd teljes számu már. — Mindazáltal a' Toulonai lap szerint mind e' fenyegető készüllet nem egyéb mint ijesztődi 's csupán kényelmes alapul szolgál a' diplomatiának 's nem hiszi hogy egy ályut süsencnek vagy egy lobbantut perzseljenek is el 's most annál inkább, mivel az angol közbenjárás mind franciaia mind amerikai részről elfogadtatott 's a' t.

Újabb határozatnál fogvást a' hadminiszter az 1836ban kitélt katonákat azonnal hazra bocsátatni parancsolja, a' jelenleg pedig akármí szín alatt kapott engedelmel ideiglen otthon tartózkodókat, továbbra is e' helyzetben maradni rendeli. Egyébiránt mind e' két rendbeli katonák, míg elhatározott elbocsátás nem nyernek, a' tartalék-osztályhoz számíttatnak. — A' párisi törvényeszek előtt e' napokban egy kárpótlási vád fordult meg, mellyet bizonyos Collet-Delamare kereskedő a' posta-igazgatóság ellen indított a' miatt, hogy egy rossz postakocsin utazván, fölfordított és lábát kitérte. A' törvényeszek a' posta-igazgatóságot valóban 25,000 franc kárpótlásban marasztalta el.

Bank-kormányzóvá Davillier ur nevezetvén, ez a' bank 's párisi takarékné-pénztár javára szánta nagylelkűen e' tiszpolcczal járó (évenként 60 ezer francnyi) díját.

Thiersnek miniszterelnökké nevezetése Párisban nagy szemet szűrt, 1) hogy Thiers journalistából (újságírósból) magasodott e' nagy tiszpolcra, 2) Thiersnek Lajos-Fülöpöz és Talleyrand hghhez különös állása miatt, minthogy kíváncsiak meggyőződni bir e' Thiers ur politikai önállással, vagy pedig csupán ura titkos politikájának pusztá végrehajtási vak eszköze közértelműleg Talleyrand hghel.

A' párisi szép világot febr. fogytán 's martz. első napjaiban Meyerbeer legújabb, szerfölött magasztalt, daljátéka (a' Hugonoták) 's Rothschild új lakpalotája, mellyet nagy táncmulatsággal avatott fel, foglalatoskodtatá leginkább, 's e' két tárgy ugyszólván majd minden politikai érdeket elnémított. Mi e' palotát 's disztivéncit illeti, ebben minden egyesítve van, mit a' 16dik század szelleme kigondolni 's a' 19 század pénze megfizetni képes vala, itt verseny pályát fut a' képező művészet geniusza Rothschild 's a' pénz-autokratia geniuszával. Két év óta szinellenül dolgoztak e' palotán 's ékesítvényein 's a' bele őlt költség tömérdek. Rothschild csak mosolyog, ha e' palotára fordított pénzennyiségről kérdezik. E' palotát a' pénz-mindenhatóság Versailles-ának mondhatni.

A' Journal de Paris az Abdel-Kaderrel folytatott közelebbi hadakozásról következő tudósítását közli Clauzel marsallnak, Tlemcenből jan. 17. Perregaux gen. vezérlete alatt tegnap két osztály indult ki Tlemecenből külön külön utat véve, hogy később összevágó irányzatban elérhessék mind Abdel-Kadert mind a' tle-

meceni mórakat, kik egy keskeny hegyszorosban seregűnkől mintegy három mérföldre a' Sissef és Annighiera forrásoknál táboroztak. — A' mi segédesapatnak az arabok 's az emir katonái közt csak hamar ütközet fejlett ki, 's az emir seregéből, melly 200 fonyi saját katonaságából 's 1200 tlemeceni fegyveres emberből állott, 50 lenyakaztatott. Abdel-Kader valamennyi sátora, 30 öszvére, egy zászlója 's a' városból kiköltözött népség nagy része, hatalmunkba került. Sokan az előkelő mörök közül, kik előbb az emirrel tartottak, hozzánk csatlakoztak. A' nagy sebesség miatt, mellyel szövetségesink az arabok előnyomultak 's az ellenséget megtámadák, saját gyalogságunk nem vehetett részt az ütközetben. Ez uttal szövetségesink ezek voltak: 400 lovas az angardi pusztából, 's más 400 smelas, kik összesen a' mi 2ik lovagezredűnkkel 1300 fonyi lovasságot tettek. Ilyen nagy lovas hadunk itt még sohasem volt. Jussuff százados vezér, kit Bonábud rendeltet be, az El-Mazary által vezérelt pusztai lovasságnak mindenütt homlokán állott, 's midőn Abdel-Kadert üldözöbe vette, hat ízben szakasztotta őt el a' magáitól; többször már csak 30—40 lépésnyire volt tőle 's ha Jussuffja (lova) a' 3 órai szünetlen vágatás miatt annyira ki nem fárad vala, Abdel-Kadert bizonyosan el is fogta volna.

Naundorff urra nézve, ki magát XVII Lajosnak adván ki, pörre febr. 23kán a' parisi féktörvényeszek előtt lefolyt, megjegyzi a' porosz statususjág, hogy ő urasága (Naundorff) felől igen hiteles kutföbül tudja: hogy mesterségire nézve óráss és Poroszországban igen jól ismertes, mert egy ideig Berlinben kóborolván, ott több hazaságai miatt gyakran megfordult a' törvényeszek előtt, Brandenburgban több ideig fogva ült. Legutóbb Krossenben tartózkodott.

SPANYOLORSZÁG.

Ő királyi folsége, a' Capuai hercegegy angol nő, Miss Penelope Smith, kíséretében, egészen váratlanul febr. 19-én Madridba érkezett, 's Fonda Francesában szállt meg. Ő kir. magassága a' regensné, hallván fens. testvére megérkezését, annak Mendizabal ur által köszöntését üzené; a' hg. hasonlókép a' regensné a' Pradoban meglátogatá.

Febr. 19-ken Batanero carlosita-főnök 500 gyalog 's 100 lovag katonával Tamajonban (Madridtól 7 mérföldnyire) megjelenvén, az ottani foglyokat, pénztárt 's a' t. elrabolta, onnet Valdepennas de la Sierába ment. Torre Lagunában egy csapat nemzeti őrség, Batanero érkezésétől rettegven, a' templomban sánczola be magát, 's a' carlismusról gyanus helybeli személyeket is oda zárta magával. Febr. 21-én, ugy állítják, csak négy mérföldnyire volt Madridtól, és senki sem foghatja meg, hol vannak az üldözésére kiindult seregek. Bizonyos, hogy Carillo de Albornos exprocuradort elfogta, 's vele igen jól bánván, a' praetendens fő hadi szállására küldötte, még pedig igen csekély kísérettel, honnét gyaníthatni, hogy Batanero egész Onateiga 's királyné seregére bukkasztól nem fél. Minden kiváltási ajánlatot visszavetett. — És így alaptalan hírvolt, hogy Batanero Trillonál tönkre tétetett, sőt most is folyvást ijesztgeti Guadalaxarát. Alcala de Henaresben, 3 órányira a' fővárostól, megtámadásától félnek, 's a' közpénzeket egy megerősített házba vevék. Azon osztály, melly Guadalaxarából kiindult, 11-én Tiergoban volt. D. Narcisso Lopez osztálynok estve 8 órákor ugyanide botlik, a' sőtében azt gondolja, hogy carlositák vannak vele szemközt, megtámadja őket, az öröket leveri, 40-et elfog, 's erős golyózápor alatt a' helységbe nyomul. — Végre „viva Izabel II.” kiáltásaikról egymásra ismérnek, 's ekkor veszik észre nagy sajnálkozás közt, hogy már 16 katona halva fekszik, és sokkal nagyobb szám sebesen. — A' guadalaraxai csapat vezére, még e' fölött hiv. tudósításában dicseri is emberei vitézségét.

A' Messenger szerint Meer báró navarrai alkirály, ki seregével Burgetnél áll, ezzel együtt a' királyné zászlóhoz bégződött. D' Erro 's Ulzama völgyesége is ugyanezt tevő 's az egész táj, mellyet a' krisztinai sereg elfoglalva tart, önkényleg a' legnagyobb lelkesüléssel a' királyné ügyéhez csatlakozott. A' Messenger valcarlosi levelezője szerint febr. 24-rol minden részről fegyvert kérnek e' vidékek lakosi 's a' zászlóit elhagyó carlosita katonaság egész bátorságban térhet honjába vissza. — Febr. 24-ke reggelén Madridban a' kir. palota földalatti osztályiban nagy tűz ütött ki gondatlanság miatt, de délutáni 2 óraig eloltották azt a' nélkül, hogy a' városban rendetlenség okozott volna, a' gyuladás-okozta kár 3 millió reálra becsülik. — Cadixi levelek szerint Sevillában több a' kormányval köztudomásra ellenkező személyek fogtak el. Bayonnei híreknel fogvást a' franciaia figyelő hajóserég Spanyolországi éjszakai partfokain napról napra erős és szemesb ügyeletű minden csempüzsre.

D. Carlos Sebastian kir. hggel febr. 22-ken Duragoban szállásolt. Febr. 24-ken a' bayonnei fegyvertárból kétszáz ezer töltést küldöttek a' krisztinai pártnak Valcarlosba. — A' tartományokban érkező hírek szerint az ugy nevezett mozgási párt elhatározta többségre jutand az új cortesben, de még nem határozhatni meg; Mendizabal részére fog e' az nyilatkozni, vagy még ezénél is nagyobb újításokra hajlandó ministeriuméra? Az udv. lap egy tudósítását közli Cordovának a' hadminiszterhez, mellyben jelenti hogy jövendő hadi munkálkodása pontjait megzemlélte 's a' franciaia határon átkelt Harispe fr. generállal tartandó értekezés végett. Beszélik dicsekvé, hogy mind a' seregűl mind a' franciaia néptől a' legnagyobb lelkesüléssel fogadtatott, 's amár a' franciaia parancsnok betegsége miatt személyesen nem tanácskozhatott vele, mindazáltal a' tábornok-test fejjével a' szükséges intézkedést meg-

tette a jelen munkálkodások állapotjáról 's azok későbbi fejlődéséről, 's kéri a' hadminis­tert, lenne kegyes meghagyni a' királyné párisi követének, hogy ez a' francziák királyának jelentené szíves köszönetét a' franczia határon (Cordova iránt) kitünően mutatott szíves fogadtatásért.

A' kormány febr. 22én hirdette ki a' nemzeti adósságot illető kir. rendelményt. A' nemzeti jószágok eladását tárgyalja ez, 's a' vevőknek tetemes hasznokat ígér. Megengedi nekik, hogy fizetéseiket kétféleképen tehessék, t. i. státus-adóssági követelésekben, azoknak névszerint becséhez képest, vagy kész pénzben. Első esetben 8 évi haladék engedtetik; az első határidőn 5 pCentes, másodikon 4 pCentes, harmadikon kamatosítatlan adóssággal fizetnek. Utóbbi esetben 16 év a' szabott határidő, 's évenként $\frac{1}{7}$ rész fizetettik le. Az eladott jószágok egy negyedrészből származandó tiszta jövedelem fele a' consolidált 4 és 5 pCentes adósság lerováására, másik fele a' kamatosítatlan adósság lefizetésére fordítatik. A' kir. rendelmény igen bő, 's egy Mendizabal irtol a' királynéhoz intézett előszóval ellátva.

PORTUGÁLIA.

A' követkamara múlt hónapvégi ülései igen élénkek voltak, 's a' folyvást növekedő pénzügyi kényszeríté a' ministereket, hogy olly rendszabályokat hozzanak javaslatba, mellyek az ellenzék figyelmét magokra vonták. Többek közt vitatás alá került a' Leizeriák (hanság, v. lápság a' Tajo partján) eladását illető ministeri javaslat, 's egy ellenző tag azt nyilatkozta, hogy azon társaságok, mellyek Silva Carvalho kormánya végén azon jószágokért 3400 contot (850.000 font) kész pénzben ígérték, most bizodalom-'s hitel-hijány miatt 1800 contot sem ígérnek. Ez alkalommal Campos, a' pénzügyi minister, kénytelen volt kijelenteni, hogy ha a' cortes ezzennel pénzt nem ad a' kormánynak, ő a' következesekről jót nem állhat, mert most egy tisztviselő sem kap fizetést 's a' dolgot tovább halasztani nem lehet; 's habár akadna is vevője a' Leizeriáknak, mi azonban nem lehet, ő azon öt hét időközét sem várhatja el, melly a' hirdetés és a' valóságos eladás közt szükséges. Erre a' követkélő ház jóváhagyta Oliveira urnak azon ajánlatát, minél fogyást a' ministerek fölhatalmaztatnak 2000 conto papirospénzt, Titulos' czim alatt kiadni, mellyek azután bizonyos idő múlva a' Leizeriák árából váltassanak be. A' minister próbatétele e' 2000 contot mindenütt elfogadható fizetési eszközzé tenni, nem sikerült. — A' Times még is közlgető minis­terváltozásról beszél; — a' királyné nem titkolja Loulé iránti gyűlölségét, 's Campos iránt megvetését.

A' M. Post szerint Portugália folyvást borzasztó állapotban sanylik. Gyilkosság mindennapi jelenés, kivált az éjszaki megyékben, hol a' kormánynak szinte semmi hatalma 's tekintete. Alentejo nagy ingerültségben van, számos öldöklés történt, Setubalban 21 személyt gyilkoltak meg, ezek közt egy szegény vargát, kinek egész büne csak az, hogy Miguel seregében mint önkéntes szolgált, kit éjjel álmából felköltöttek, családjá öléből kiragadtak, 's a' városon kívül ragadván, agyon löttek.

AMERIKA.

Orleansból jan. 17kén írják, hogy Texas minden ellenségtől megtisztult ugyan, de Santana (11 ezer) sereggel közelget a' texasi makacs zendültek ellen, melly esetben a' texasiaknak mindennemű segítségre szükségök lesz; e' végett Uj Orleansban 200 ezer dollarnyi kölcsönt vettek föl.

Charleston jan. 24ki hír szerint a' Cree és Seminol törzsekbeli indianusok irtóztató pusztításokat visznek véghez st. Augustin vidékén, 1200 főre teszik jól fölfegyverzett 's rendes löszerkészületű harczerükök számát. Keywesti tudósítás szerint a' Havannah előtt horgonyzó éjszakamerikai flottilla (hajósergece) parancsot kapott a' legeszközölhetőbb sietséggel az indianusok által rombolt floridai fokokba visszatérésre, hol azok az egész partmelléken öldöztek, 's egy világító-tornyot is szétlullak. Egy rövid billt is elfogadott a' congressus, mellyben félmillió dollar iránti rendelkezésre hatalmaztatik föl a' hadminis­ter az indianusok floridai dulongásinak megfékezhetése végett. Carolinában vállalkoztak önkény­tesek ellenök, és hadi erő is küldetett több részről e' fenyegetett pontfél.

A' Vera Cruzban megjelenő „El Censor“ hirlap jelenti, hogy Cos gen., S. Antonio de Bejar vár őtalmazója, kiről azon hír volt, hogy e' vár ostroma közben halálát lelé, életben van. A' körülmények 's főleg élelemhijány miatt kénytelen volt a' várat föladni, 's elhagyá azt 560 emberével, miután 56 napi ostromot vitélő kiállott 's az utóbbi 6 nap alatt folyvást viaskodott.

Mexico. Az új alkotmány Mexicóban m. évi oct. 23án hivatalosan kihirdetett. Alapja szoros központosítás, (centralisation) átváltoztatja az eddigi státusokat megyékké, eltörli az egyes státusok hatóságait, a' fő nemzeti erőt törvényhozási, végrehajtási 's törvényke­zési ágakra szakasztja, 's nem tűr semmi más vallást a' romai katholicus apostolin kívül. Minden külföldinek joga biztosítottik. A' congressus követ- és tanácskamarából álland. Elnök csupán mexicói születésű lehet, 's választatása két fokon megy keresztül.

Február elsejéről szóló newyorki hír szerint Mexico fővárosban dec. 6án egy összeesküvés fedeztetett föl, mellynek czélja Santana gen. és ennek ministeri teljes kiirtása vala; 's ezen felül a' város kirablása. De előbb világra jött az ármány, hogy sem végre hajtatott volna, és számos bele bonyolódott részes börtönre hányatott.

MOLDAVAI FEJDELEMSÉG.

Köztudomás szerint nem kevésb mint 150 nagy bojár folyamodott mind a' fényes portához mind a' ezárhoz új alkotványuk megsérülte miatt 's annak több czikkeire támaszkodva a' hospodár elmozdítottatását sürgetik. Hogy az ellenző párt három feje száműzöttet, nem csudálhatni, mivel a' hospodárnak ipa, a' samosi helytartó, Stephanaki Vogorides hg mint a' szultán ismeretes kegyence által nagyúri száműző fermánt eszköze ki ellenük. — A' hospodár ugyan megbánta e' tétét, mindazáltal a' száműzöttek a' visszatérhetésre nekik ajánlott hospodári engedelmet nem fogadták el 's most már a' védhatalmaktól küldendő serelem-vizsgáló biztosság érkezését várják.

TÖRÖKORSZÁG.

A' Timesnak konstantinápolyi (jan. 27ig terjedő) hírei szerint a' cserkesszek, moszkák elleni zendülésekben igen szerencsések, mivel az oroszokat Kuban folyamon túlüték, 's nem elgűl­vén meg e' szép sükerrel, nyolcezerenyi lovassággal az orosz bir­tokra rohantak, Stawropol várost elfoglalták, kirablák, 's legjelesb lakosi közül, mint mondják, 300at hurczoltak el foglyokul magok­kal. Stawropol egyike déli Russzia legfontosb városainak 's mintegy 8 nap járásnyi föld Czirkasszia határitól.

Alexandriai hírek szerint jan. 24ról a' dőghalál Felső-Aegyptusban ismét kiüött. E' szomorú történet miatt M. Ali lemondott azon utról, mellyet e' tájokra szándéka vala tenni a' Bairam után. Igenen aggodnak, hogy a' vészmirigy Aegyptus egyéb részeiben főleg Cairó 's Alexandriára is elterjed.

ELEGYHIR.

Emlékeznek Olvasóink, hogy a' főhely felszólította Neufchatel canton kormányát, melly eddig magát mindig „hercegségnek“ nevezé, hogy nevezze magát ezentul hivatalos közléseiben a' többi cantonnal egy, 's azon czimrel, mellyel a' szövetségbe fölvetett. Neufchatel kormánya most a' porosz király meghagyatá­ból azt válaszolá a' főhelynek, hogy azt nem teendi, a' mennyiben a' cantonok töle azt kívánni fogják, de tán idővel önszántából más czimrel fog élni. —

Gyapjura, ezen Lengyelországnak néhány év óta mindinkább érdekessé váló kereskedési czikkjére, folyvást tetemes alkuk köttetnek 's most különösen a' tavaszi nyírésre. Tavaly a' legnevezeteseb vásárlatokat egy angol kereskedő tevé, ki ugyan jelenleg már nincs az országban, de helyette az alkukat bizományosai kötik. Legujabban a' lipcei kereskedőházak egyik tehetősbike küldé Varsóba biz­tos, olyant, ki azelőtt Magyarországnak szokta volt a' gyapjút összevásárlani, de tavaly óta Lengyelországnak fordult, hol a' gyap­jút szelidebbnek találja. E' bizományos az utolsó nyírésből már többet összevett ezer mázsánál. Ugy látszik a' gyapjukereskedés egészen bizományosak kezére jut, mert alig van többé nagyobb ház, melly sajátkép 's maga számára foglalatoskodnék e' kereskedéssel. A' zsidó kalmár-kémlők száma ez ágnban annál inkább szaporodik, 's ki nagyobb vagyonnal bír, e' kereskedésre fordítja. Jövő nyírésre a' mult nyári vásárok áraihoz képest száztól 10, 12 sőt 15tel is szökken 's magusal a' gyapjuár, mind a' mellett, hogy azon mon­dott nyári vásárokon a' lengyel gyapju valamennyi más ország gyap­juk közt legjobban fizetették. — Galieziában Ulanow vidékén mult februárban egy danzigi kereskedő igen sok tölgyfajt vásárolt össze (hajópitésre nyilván) 's azt vizen szállítja Danzigba. Egy szálló­teget, melly 60 törzsköt foglalt magában, 900 porosz tallérral fizetett. Fán kívül ezen kereskedő még igen sok gabonát is vett.

Minden részről vasút. Az Allg Ztg. bécsi levelezője szerint Benvenuti kereskedő ház vezérlete alatt alapult egy társaság, melly Bécsset Triesttel szándékozik vasút által összekötni. —

Barriade.

Bar angol szó annyit tesz, mint rekesz, korlát; Barreau francziában a' közönségtől vagy hallgatóktól korlát által elválasztott hely, hol a' törvényszék tagjai 's ügyvédek ülnek; Barriade pedig jelenti az utcák elzáratását, v. rekesztését, vagy elkorlátolását. A' tizenegyedik században a' franczia kormány Páris utcáit estenként nagy lénczokkal zárata be. Szorosb értelemben Barriade-oknak olly elzárások vagy elrekesztések nevezetnek az utcákon, mellyek összehalmozott holmból, levágot előfákból, fölfordított szekerek­ből, ajtókból, folszaggatott kövezetből készülnek, 's a' szemközti nyomuló ellenség, különösen lovasság 's pattantyuság ellen igen jó szol­gálatokat tesznek, egyszeresmind biztos megtámadási pontokat alkotnak. Ilyenemű elszánczolások 's gátok minden időben 's különböző hely­lyekben jönnek elő a' hisztóriában; de kivált Páris városa élt a' polgári háborukban a' barriade-ok félelmes védszerével. 1808ban Sara­gossa, 1813ban Dresda és Cassel, 1814ben Sens, 1815ben St. Denis; legujabb időkhben Madrid őtalmaztatott barriade-ok által. Barriade-ok, 1830 julius-nappain Páris minden utcáin 's kereszt­utcáin emeltettek 's a' t.

Pénzkelet: márt. 12kén: 5 pCtes statnköt. 103 7/16; — 4 pCtes: 99 15/61 3pCtes: 70; — magy. kir. udv. Kam. 2 1/2 pCtes köt. 67 3/8; — Bank rezevény 1360 1/2.
Gabonaár: márt. 12kén Pesten: Tiszta buza 106 2/3 — 93 1/3 — Kétszeres 63 1/3 — 60. Bóza 46 2/3 — 43 1/3 — Arpa 43 1/3. 40 — Zab 32 — 30 2/3 — Köles 46 2/3 — 43 1/3 — Köles kása 106 2/3. — 100 — Kukuricza 45 1/3 — 42 1/3.
Dunavízállást márt. 12én: 12' 0" 3" — 13án: 12' 7" 9" — 14én: 12 11 0" — 15én: 13 0' 0" — 16én: 12 11" 9.

Szombaton Martzius 19^{kén}

délután 4 órakor

kezdődik Bécsben a'

TIVOLI

közönségesen kedvelt kijátsztatásának sorshúzása,

's az első kivont Sors

megnyeri a' szép

TIVOLIT

tökéletesen rendbe hozva, vagy kész pénzben

for. 200,000 v. Cz.

- A' második sors 6,000 lat ezüstöt, melynek értéke for. 30,000
- A' harmadik sors 5,000 " " " " " 25,000
- A' negyedik sors 4,000 " " " " " 20,000
- Az ötödik sors 3,000 " " " " " 15,000

Összesen nyer

26,100 nyertes sors 525,000 for. álló sommát,

ugymint:

10 főnyertes 314,000 for. t. i.

I nyelő TIVOLIT avagy . for. 200 000	I nyelés kész pénzben . . . for. 10,000
I " 6,000 lat ezüstöt . . . 30 000	I " " " " " 5,000
I " 5,000 " " " " " 25 000	I " " " " " 4,000
I " 4,000 " " " " " 20 000	I " " " " " 3,000
I " 3,000 " " " " " 15,000	I " " " " " 2,000

**26,090 melléknyertes 1,000, 600, 400, 250, 125, 100 's a' t. 's a' t. forintjával mind-
össze for. 211,000**

A' szabad-sorsok nyernek for. 135,750 mellyek közül

1	díjas kész pénzben	for. 10,000
1	„ „ „	5,000
1	„ „ „	4,000
1	„ „ „	3,000
1	„ „ „	2,000

továbbá 600, 200, 100 's i. t. összesen for. 111,750.

Egészen új

e' játék' rendezése

csak **90** számból

álló sorozatokkal,

ennélfogva egy sors-szám sem megy feljül a' 90-en. Huzáskor a' szokott lotteria' 90 száma között kivont 5 első sors határozza-meg ezen lotteriának mind rendes, mind szabad sorsait, úgyszinte elő-vagy utó nyerteseit is.

Mindenik kivont sorozat' valamennyi 90 számának bizonyosan nyernie kell.

Egyegy sors'ára 5 for. e. p. — **Ki 5 sorsot vesz, 1 sorsot ingyen kap ráadásul**

Zinner D. és Társa.

Köllnerhof-utca 739 szám a.

E' játék' sorsai megszerezhetők Pesten

Kunewalder Testvérek'

irószobájában, Országút 568 sz.

A' MAGYAR TUDÓS TÁRSASÁG' KÖLTSÉGÉVEL

LEGUJOBBAN MEGJELENTEK :

KAZINCZY FERENCZ^o

EREDETI MUNKÁI.

A' M. T. T. MEGBIZÁSÁBÓL ÖSSZESZEDÉK

BAJZA és SCHEDEL.

ELSŐ KÖTET: POETAI MUNKÁK.

TARTALOM:

Előszó. — 1. Könyv. Dalok.

II. Könyv. Vegyesek.

III. Könyv. Epigrammák görög értelemben.

IV. Könyv. Tövissek és virágok.

V. Könyv. Új tövissek és virágok.

VI. Könyv. Epistolák.

VI. Könyv. Költemények prosában, u. m. A' két levél, elbeszélés; Az atlaczpapucs, vigjáték 2 felvonásban. — Magyarázatok.

Az ékesen nyomtatott és kötött, XX és 305 lapnyi kötetnek ára :

Postapapiroson : 1. fl. 36. kr. középpapiroson :

1 fl. 12. kr. conv. p.

MAGYAR TUDÓS TÁRSASÁG' FOLYÓIRÁSA.

TUDOMÁNYTÁR.

KÖZRE BOCSÁTJA

A' MAGYAR TUDÓS TÁRSASÁG.

SZERKEZTETI CSATÓ PÁL, M. T. TÁRS. L. TAG.

— 1856 —

Harmadik évfolyamat.

Ezen encyclopaediai folyóirás kiterjeszkedik az emberi tudás' minden ágaira, előkelő tekintettel a' jelenkor' haladásaira a' külön tudományokban; czélja mindennemű hasznos ismereteket minél több olvasóval közölni; a' tárgyak' választását köz érdek határozza, valamint köz értelmesség — mennyiben a' dolgok' mivolta engedi — az előadást. Az illy természetű értekezések után következik a' *literaturai* szakasz, melly minden nemzetek' legújabb literaturája' nevezeteseb' tüneményeit ismerteti meg. Végre „Vegyes közlések“ czím alatt mindennemű apróbb, a' tudományokat 's művészeteket, tudósokat és művészeket 's illetően intézeteket illető tudósítások rekesztik be mindegyik kötetet.

A' *Tudománytár*ból évenként négy kötet jelenik meg; mindenik 15 — 18 felette gazdaságosan nyomtatott ívből áll nagy 8ad rétbén, több kevesebb réz- vagy kőmetszettel, mint a' szükség kívánja.

Ára *közöns.* papiroson, könyvárosi úton, 4 fl,
postán 5 fl. 36 kr. cp.

Ára *posta* papiroson, könyvárosi úton, 6 fl,
postán 7 fl. 36 kr. cp.

Előfizetést minden hiteles könyváros, 's minden kir. postahivatal fogad el a' fenn kitett árokon. Az utóbbiak az *academia'* könyvárosától *Engenberger Józseftől* tiztől egy szabad példánnyal tiszteltetnek meg.

Ugyan ezen áron kapható még az 1 és 2d. folyamat is.

MAGYAR TUDÓS TÁRSASÁG' FOLYÓIRÁSA.

TUDOMÁNYTÁR.

KÖZRE BOCSÁTJA

A' MAGYAR TUDÓS TÁRSASÁG.

SZERKEZTETI CSATÓ PÁL, M. T. TÁRS. L. TAG.

— 1856 —

Harmadik évfolyamat.

Ezen encyclopaediai folyóírás kiterjeszkedik az emberi tudás' minden ágaira, előkelő tekintettel a' jelenkor' haladásaira a' külön tudományokban; ezélja mindennemű hasznos ismereteket minél több olvasóval közölni; a' tárgyak' választását köz érdek határozza, valamint köz értelmesség — mennyiben a' dolgok' mivolta engedi — az előadást. Az illy természetű értekezések után következnek a' *literaturái* szakasz, melly minden nemzetek' legújabb literaturája' nevezeteseb tüneményeit ismerteti meg. Végre „Vegyes közlések“ czím alatt mindennemű apróbb, a' tudományokat 's művészeteket, tudósokat és művészeket 's illetén intézeteket illető tudósítások rekesztik be mindegyik kötetet.

A' *Tudománytár*ból évenként négy kötet jelenik meg; mindenik 15 — 18 felette gazdaságosan nyomtatott ívből áll nagy 8ad réthben, több kevesebb réz - vagy kőmetszettel, mint a' szükség kívánja.

Ára *közös*. papíroson, könyvárosi úton, 4 fl,
postán 5 fl. 36 kr. cp.

Ára *posta* papíroson, könyvárosi úton, 6 fl,
postán 7 fl. 36 kr. cp.

Előfizetést minden hiteles könyváros, 's minden kir. postahivatal fogad el a' fenn kitett árokon. Az utóbbiak az academia' könyvárosától *Eggenberger Józseftől* tiztől egy szabad példánnyal tiszteltetnek meg.

Ugyan ezen áron kapható még az 1 és 2d. folyamata is.